

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Husbanken
Postboks 1404
8002 BODØ

Deres ref

Vår ref

Dato

23/56-3

31. januar 2023

Tildelingsbrev 2023 – Husbanken

1. Innledning

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) viser til Stortingets behandling av Prop. 1 S (2022–2023) for Kommunal- og distriktsdepartementet, jf. Innst. 16 S (2022–2023) vedtatt 15. desember 2022 og Innst. 5 S (2022–2023) vedtatt 21. desember 2022.

Departementet gir i tildelingsbrevet Husbanken fullmakt til å disponere utgifts- og inntektsbevilgningene for 2023, jf. reglement for økonomistyring i staten § 7. I brevet fastsetter departementet krav til Husbanken og delegerer fullmakter. Sammen med tildelingsbrevet legger hovedinstruksen rammene for Husbankens virksomhet i 2023.

Vi ber Husbanken ta opp eventuelle uklarheter så snart som mulig.

2. Overordnede utfordringer og prioriteringer

Husbankens samfunnsoppdrag er *å forebygge at folk blir vanskeligstilte på boligmarkedet, og bidra til at vanskeligstilte kan skaffe og beholde en egnet bolig.*

Husbanken har følgende roller:

- være *en sikker og effektiv forvalter* av økonomiske ordninger, som bostøtte, startlån, og lån til utleieboliger og lån til boligkvalitet. Dette innebærer blant annet å evaluere effekten av ordningene og foreslå forbedringer, og sørge for sikre og effektive systemer og saksbehandling.
- være *en digital pådriver* for nye brukerrettede løsninger
- være *en faglig støttespiller* for kommunene, frivillig sektor og andre som støtter opp om den sosiale boligpolitikken.

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kdd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kdd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Bolig- og
byggningsavdelingen

Saksbehandler
Ingrid-Therese
Øverland
22 24 66 65

- ha en nasjonal kunnskapsrolle. Dette innebærer å ha kunnskap om hvem som står i fare for å komme i en vanskelig situasjon på boligmarkedet, og om hvem som har store boligproblemer. Brukernes stemme skal vektlegges i kunnskapsarbeidet.

Husbanken er en faglig rådgiver for departementet og skal blant annet utarbeide gode beslutningsgrunnlag for videre politikktutvikling. I 2023 skal Husbanken bistå departementet i arbeidet med en melding til Stortinget om en helhetlig boligpolitikk, som skal ta for seg både leige- og eigemarknaden og distrikts- og pressområdeutfordringer. Meldingen skal etter planen legges frem våren 2024.

Regjeringen ønsker en aktiv boligpolitikk, og har fire hovedsatsinger, som Husbanken skal støtte opp om i den grad det er relevant:

- Flere skal få mulighet til å eie egen bolig
- Utvikle gode bomiljø
- Legge til rette for å bygge flere boliger
- Ha en klimavennlig byggenæring

Husbanken skal videre fortsette å arbeide for følgende prioriteringer:

- Ingen skal være bostedsløse
- Barn og unge skal ha gode boforhold
- Personer med funksjonsnedsettelse skal på lik linje med andre kunne velge hvor og hvordan de bor

Andre viktige prioriteringer i 2023 er:

Støtte kommunene i arbeidet med å bosette flyktninger

I 2022 søkte nær 41 000 flyktninger om beskyttelse i Norge, og av disse kom over 36 000 fra Ukraina. Kommunene har bosatt et historisk høyt antall flyktninger (om lag 31 000 i 2022). Prognosene tilsier at mange vil flykte til Norge også i 2023. Husbanken bistår kommunene med råd og veiledning om hvordan de kan fremskaffe boliger til flyktninger. Husbanken må ta høyde for at det kan komme flere oppdrag knyttet til arbeidet med boligfremskaffelse for bosetting av flyktninger.

Gi boligpolitisk støtte til distriktskommuner

Husbankens distriktsrettede arbeid skal styrkes. Husbanken skal i 2023 bidra til utvikling av nye samarbeidsformer og forsøk med nye boligkonsepter og virkemidler som bidrar til økt tilgang på egnede boliger i distriktskommuner. Med distriktskommuner menes kommuner i sentralitetsklasse 5 og 6 i sentralitetsindeksen til Statistisk sentralbyrå.

Bidra til å redusere energibehov i kommunale boliger

Høye energipriser og en usikker situasjon i kraftmarkedet har gitt økt oppmerksomhet på energibruk i bygg. Husbanken skal forvalte et nytt tilskudd som skal bidra til energioppgradering av kommunalt eide utleieboliger, omsorgsboliger og sykehjem. Ordningen skal bidra til redusert energibehov i boligene.

3. Mål for 2023

3.1 Delmål 1: Flere skal kunne eie bolig

Startlånet er det viktigste virkemidlet for at også personer med langvarige finansieringsproblemer skal kunne kjøpe egen bolig. Barnefamilier og utviklingshemmede er prioriterte målgrupper innenfor ordningen. Kommunene kan bruke startlån i arbeidet med å tiltrekke og beholde arbeidskraft og skape fungerende boligmarkeder lokalt, noe som er en særlig aktuell problemstilling i distriktskommuner.

Styringsparametere

- Antall husstander som flytter fra leid bolig til eid bolig, ved bruk av startlån
- Antall startlån som går til barnefamilier

Tilgangen på kreditt i ordinære banker er redusert som følge av bl.a. høyere rentenivå og økte levekostnader. Dette vil kunne føre til økt etterspørsel for Husbankens låneordninger. For startlånet spesielt, vil konsekvensene av ovennevnte kunne være at flere kvalifiserer for ordningen. For Husbanken sin del vil økt rente- og kostnadsnivå kunne begrense muligheten for utlån til både personkunder (herunder startlån) og prosjekter grunnet svekket betjeningsevne.

Departementet arbeider med å vurdere endringer i boliglovene, og det kan bli aktuelt å be Husbanken om å bidra med vurderinger.

Oppdrag

- Nr. 1/2023: Husbanken bes vurdere sine økonomiske virkemidler i lys av endringer i eksterne forhold som bl.a. renteøkninger, kostnadsvekst og grønn omstilling.
Frist: 1. september 2023.

3.2 Delmål 2: Leie skal være et trygt alternativ

For dem som ikke kan eller vil kjøpe sin egen bolig, skal leie være et godt og trygt alternativ. I dag er nesten en million personer leietakere, og av disse er rundt 400 000 langtidsleietakere. Leiemarkedet er derfor en viktig del av boligmarkedet.

Husbanken skal i årene som kommer trappe opp sin innsats på leiemarkedet. Det gjelder både å bygge opp kunnskap om leiemarkedet, og vurdere tiltak som kan fremme trygge boforhold og velfungerende leiemarkeder i hele landet. Leiemarkedet er en viktig del av meldingen som regjeringen skal legge frem for Stortinget, og departementet vil i 2023 involvere Husbanken i dette arbeidet.

Kommunene er avhengig av tilgang til nok boliger for å bosette flyktninger. Husbanken skal gi råd og veiledning til kommunene om hvordan de kan mobilisere flere private utleiere. Husbanken skal også tilby veiledning om hvordan kommunene kan utnytte potensialet i boligmassen sin best mulig og fremskaffe boliger gjennom tilvisningsavtaler.

Husbanken skal også i 2023 prioritere innsatsen for at ingen skal være bostedsløse, og bl.a. videreføre samarbeidet med kommunene som har flest bostedsløse. Vi ber om at Husbanken starter opp planleggingen av neste kartlegging av bostedsløse som skal gjennomføres i 2024.

Bostøtten skal sikre personer med lave inntekter og høye bostøtgifter en egnet bolig. Husbanken skal i 2023 bidra å videreutvikle bostøtten.

Styringsparameter

- Gitte tilsagn (beløp og antall boliger) til lån til utleieboliger med tilvisningsavtale

3.3 Delmål 3: Sosial bærekraft i boligpolitikken

Samfunnstrender som urbanisering, større ulikheter i befolkningen og flere eldre gjør det viktigere for kommunene å planlegge for boliger til alle i årene framover.

Helse- og omsorgsdepartementet leder arbeidet med en ny melding til Stortinget om en Bo trygt hjemme-reform. I meldingen skal regjeringen legge frem et forslag til eldreboligprogram. En del av programmet vil innebære boligtiltak som skal bidra til at flere kan bo lenger hjemme. Husbanken skal også i 2023 bidra med innspill til dette arbeidet.

Husbanken skal veilede kommunene i hvordan de best kan ta boligsosiale hensyn i planleggingen. Dette innebærer utvikling av nye metoder, konsepter og løsninger, samt nye samarbeidsformer og forsøk med nye boligkonsepter i distriktskommuner.

Boligmarkedene i mange distriktskommuner er små, har lav omsetning av boliger, lite eller ingen nybygging, få utleieboliger og ofte mange tomme fritidsboliger. Det er kommunene selv som har best forutsetninger for å se det lokale markedet i sammenheng med arbeidsmarkedet, næringsutvikling, tjenestetilgang og lokal samfunnsutvikling. I distriktskommuner kan det være få aktører i boligmarkedet. Behovet for at disse kommunene får og tar en aktiv rolle i boligpolitikken er derfor særlig stor. Da er distriktskommunenes kompetanse og kapasitet viktig.

Husbanken skal samarbeide med Distriktssenteret i utvikling av nye samarbeidsformer og forsøk med nye boligkonsepter og virkemidler som bidrar til økt tilgang på egnede boliger i distriktskommuner. Læringsverdien av prosjektene skal dokumenteres.

Kommunal- og distriktsdepartementet leder et arbeid med en stortingsmelding om levekår i byene. Kommuner som har byområder med levekårsutfordringer kan søke KDD om midler til en områdesatsing, og de som får innvilget søknaden skal inngå en intensjonsavtale med staten og utarbeide en programbeskrivelse. Stortinget har bevilget midler til nye områdesatsinger i 2023. Husbanken driver i dag et storbynettverk for områdesatsinger og bistår departementet i arbeidet med å dele erfaringer og kunnskap, blant annet gjennom webinarer, seminarer og konferanser. Vi ber Husbanken om å inkludere de nye kommunene

i storbynettverket og om å lage et veiledningsopplegg for oppstart av områdesatsinger, f.eks. i form av webinarer, seminarer ol.

3.4 Delmål 4: Tydelige roller, og nødvendig kunnskap og kompetanse

Husbanken skal ha en nasjonal kunnskapsrolle på det boligsosiale feltet. Det innebærer at Husbanken skal ha kunnskap om hvem som står i fare for å komme i en vanskelig situasjon på boligmarkedet og hvem som har store boligutfordringer. I tillegg skal Husbanken styrke kunnskapen om geografiske forskjeller og effektene av ulike virkemidler og tiltak.

Husbanken skal bidra til at kommunene har tilgang på god og relevant kunnskap og kompetanse på boligsosialt arbeid. Det innebærer blant annet at kommunene får god opplæring i de økonomiske virkemidlene, og at de får hjelp til å få oversikt over utfordringer og muligheter for å forebygge at folk blir vanskeligstilte på boligmarkedet, og til at vanskeligstilte kan skaffe og beholde en egnet bolig.

Husbanken skal i 2023 fortsette den systematiske opplæringen av kommunene i de økonomiske virkemidlene. Vi ber Husbanken vurdere om det skal iverksettes et eget program med opplæring i startlån, bostøtte og boligplanlegging. Dette kan blant annet innebære e-læring for kommunale saksbehandlere.

Husbanken skal samarbeide med statsforvalteren i Nordland, Vestland og Rogaland om gjennomføringen av forsøket med å overføre oppgaver for å sikre et likeverdig tilbud til kommunene.

For å sikre at informasjon og opplæring til kommunene på det boligsosiale feltet ivaretas, skal Husbanken ta initiativ til og delta i tverrdirektoralt samarbeid med de andre velferdsdirektoratene. I 2023 skal Husbanken blant annet:

- Delta i og bidra til tverrsektorielt samarbeid om barn og unge på direktoratsnivå. Direktoratene skal støtte opp om departementenes mål for kjernegruppe for utsatte barn og unge. Bufdir koordinerer arbeidet.
- Bidra inn i samarbeidet på direktoratsnivå om tjenester til innsatte i fengsel ved behov.
- Koordinere at relevant innhold overføres fra veiviseren.no til direktoratenes nettsider, og sørge for god kommunikasjon til kommunene om avvikling av veiviseren og overføring av innhold.

Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet trer i kraft 1. juli 2023. Kommunal- og distriktsdepartementet har ansvaret for loven, herunder lovtolkning. Husbanken vil ikke ha oppgaver som myndighetsutøver etter loven, men vil gjennom sin faglige støtterolle for kommunene bidra til at kommunene har gode forutsetninger for å følge loven. Dette gjelder for eksempel informasjon om de økonomiske virkemidlene, og ved å videreutvikle verktøy og metoder for godt boligsosialt arbeid. Husbanken skal bistå departementet med å gjennomføre en spørreundersøkelse om kommunenes boligsosiale arbeid før loven trer i kraft, som kan danne grunnlag for en senere evaluering av loven. Departementet vil ta

kontakt med Husbanken og følge opp den nærmere innretningen på undersøkelsen og gjennomføringen.

Departementet opprettet i 2021 et nasjonalt brukerråd for den sosiale boligpolitikken. Brukerrådet er sammensatt av representanter for personer som har utfordringer på boligmarkedet. Fra og med 2023 skal Husbanken overta sekretariatet for brukerrådet. Brukerrådet skal fortsatt være et rådgivende organ for Kommunal- og distriktsdepartementet i den sosiale boligpolitikken.

Oppdrag

- Nr. 2/2023: Husbanken skal gi status for måloppnåelse og prioriteringer i strategien Alle trenger et trygt hjem (2021–2024). Vi ber også om Husbankens faglige vurdering av mulige veivalg og forslag til tiltak når strategiperioden er over i 2024. Frist: 1. mai 2023.
- Nr. 3/2023: Husbanken skal gi en oppdatert oversikt over utviklingshemmedes bosituasjon i årsrapporten for 2023.

4. Andre forutsetninger og krav

4.1 Fellesføringer 2023

4.1.1 Lærlinger

Statlige virksomheter skal ha lærlinger knyttet til seg og antall lærlinger skal stå i et rimelig forhold til størrelsen på virksomheten. Det vises til krav til bruk av lærlinger i Husbankens hovedinstruks pkt. 4.2.1. I tillegg ber vi om at Husbanken arbeider for å ta imot studenter i praksis i tråd med intensjonene i arbeidslivsrelevansmeldingen. I årsrapporten for 2023 skal Husbanken i tillegg rapportere følgende: Antall lærlinger, om det er vurdert å øke antallet lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag, samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Husbanken skal også rapportere på arbeidet med å ta imot studenter i praksis. Dersom Husbanken ikke har oppfylt kravet, må det redegjøres for årsaken til dette og hva som er gjort for å oppfylle kravet.

4.1.2 Redusere konsulentbruken

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet, og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. Husbanken skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Husbanken skal i årsrapporten for 2023 rapportere om konsulentbruken, herunder om iverksatte tiltak og konkrete resultater i arbeidet med å følge opp fellesføringen. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten hvor det benyttes konsulenter i vesentlig grad, skal bakgrunnen for dette beskrives nærmere. Husbanken skal som en del av sin rapportering også gi en overordnet omtale av ev. kjøp av konsulenttjenester fra

kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2023 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester.

4.1.3 Desentralisert arbeid

Husbanken skal vurdere hvilke muligheter den har til å øke bruken av desentralisert arbeid, med det formål å oppnå mer desentralisering av statlige arbeidsplasser og styrke lokale fagmiljø, som kan gi distriktpolitisk gevinst. Dette vil være særlig aktuelt i forbindelse med utlysning av stillinger, men kan også være aktuelt for allerede ansatte som ønsker dette. Slikt desentralisert arbeid bør fortrinnsvis kombineres med mulighet for å tilhøre et lokalt kontorfellesskap der det er tilgjengelig. Dersom økt bruk av desentralisert arbeid ikke lar seg gjennomføre i virksomheten, skal dette begrunnes særskilt. Et eksempel på dette vil være dersom det medfører at virksomheten ikke kan levere godt på sine hovedoppgaver. Husbankens ledelse har ansvar for å legge rammene rundt hvordan økt bruk av desentralisert arbeid skal gjennomføres i virksomheten etter drøfting med ansatte og deres organisasjoner. Dette må gjøres ut fra juridisk rammeverk, arbeidsfelt, oppgaver og kompetansebehov.

Husbanken skal i årsrapporten for 2023 redegjøre for sin vurdering av mulighetene for desentralisert arbeid, omfang og bruk av desentralisert arbeid i virksomheten og erfaringene med dette. Dersom virksomheten har hatt økning i desentralisert arbeid eller dersom bruken har gått ned, skal det redegjøres særskilt for årsakene til dette. Departementene skal sammenfatte rapporteringen fra sine virksomheter. Kommunal- og distriktsdepartementet skal på grunnlag av dette gjøre en samlet vurdering av erfaringer med desentralisert arbeid i statlige virksomheter.

4.2 Oppfølging av tillitsreformen

Tillitsreformen er viktig for regjeringen, og departementet ønsker å gjennomføre konkrete piloter i våre sektorer som en del av reformen.

Husbanken skal legge til rette for dialog med tillitsvalgte og ev. brukerorganisasjoner om områder som kan være aktuelle for innovasjonsprosjekt/piloter. Målet med dialogen er at virksomheten skal foreslå konkrete piloter innenfor reformens temaer.

Departementet vil komme tilbake til et nærmere spesifisert opplegg for hvordan Husbanken skal følge opp denne føringen og det videre arbeidet med piloteringen i departementets sektorer i 2023 og fremover. Ambisjonen er å gjennomføre tre til fem piloter innenfor KDDs sektorer i reformperioden.

4.3 Innsparinger fra leie av lokaler

Regjeringen har som mål å redusere utgifter til leie av lokaler i staten. For alle leiekontrakter for tjenestesteder med mer enn ti ansatte som utløper i et budsjettår, blir det anslått en innsparing som trekkes fra etatenes administrasjonsbudsjetter. Anslaget bygger på opplysninger om etatenes leieforhold i databasen statenslokaler.no. Det er etatenes ansvar å påse at opplysningene i statenslokaler.no er korrekte.

5. Krav til dokumentasjon og statistikk

Vi viser til hovedinstruks av 31.01.2023 for rapporteringskrav.

6. Budsjettildelinger

6.1 Budsjettrammer 2023

I tråd med Stortingets vedtak tildeles utgifter og fastsettes inntekter for Husbanken i 2023 som følger:

Utgifter

Kap. 581	Bolig- og bomiljøtiltak	tall i tusen kr
Post	Betegnelse	Budsjett 2023
60	Energitiltak i utleieboliger, omsorgsboliger og sykehjem	160 000
70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	4 065 246
76	Utleieboliger og forsøk med nye boligmodeller, <i>kan overføres</i>	87 278
78	Boligitiltak, <i>kan overføres</i>	15 338
79	Heis og tilstandsvurdering, <i>kan overføres</i>	32 368
	Sum kap. 581	4 360 230

Kap. 590	Planlegging og byutvikling	tall i tusen kr
Post	Betegnelse	Budsjett 2023
72	Bolig- og områdeutvikling i byer, <i>kan overføres</i>	20 863
	Sum kap. 590	20 863

Kap. 2412	Husbanken	tall i tusen kr
Post	Betegnelse	Budsjett 2023
01	Driftsutgifter	360 661
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	11 810
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	63 528
71	Tap på lån	27 000
72	Rentestøtte	800
90	Nye lån, <i>overslagsbevilgning</i>	20 807 000
	Sum kap. 2412	21 270 799

Departementet gjør oppmerksom på følgende i Prop. 1 LS (2022–2023) Skatter, avgifter og toll 2023, pkt. 5.1.4, siste avsnitt: «Det er satt av et sjablonmessig beløp som skal dekke økt arbeidsgiveravgift hos arbeidsgivere i offentlig sektor, se punkt 2.4.17 i Prop. 1 S Gul bok (2022–2023). I Revidert nasjonalbudsjett 2023 vil regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til konkrete endringer på kapittel og post.»

Kap. 581 Bolig- og bomiljøtiltak

Post 60 Energitiltak i utleieboliger, omsorgsboliger og sykehjem (ny)

Stortinget har vedtatt en bevilgning på 160 mill. kroner til en ny tilskuddsordning til energitiltak i kommunalt eide utleieboliger, omsorgsboliger og sykehjem. Mange av dagens kommunale boliger, omsorgsboliger og sykehjem er eldre bygg hvor potensialet for energitiltak er stort. Formålet med tilskuddet er å bidra til energioppgradering av kommunalt eide utleieboliger, omsorgsboliger og sykehjem. Tilskuddet skal gå til tiltak som reduserer energibehovet i boligene, og listen over tiltak det kan gis tilskudd til følger av forskrift for tilskudd til energitiltak i kommunalt eide utleieboliger, omsorgsboliger og sykehjem. Støtten blir beregnet basert på normerte verdier for redusert energikostnad og hva det koster å gjennomføre disse tiltakene. Verdiene er basert på beregninger som Enova har gjort i forbindelse med deres søknadsløsning for støtte til energitiltak i kommunale utleieboliger. Husbanken skal forvalte ordningen.

Departementet har fastsatt vilkår for tilskuddet i forskrift, som trådte i kraft 1. januar 2023.

Post 70 Bostøtte, overslagsbevilgning

Stortinget har vedtatt en bevilgning på 4 065,2 mill. kroner. Midlertidige regelverkssatser gjelder ut juni måned og styrer utbetalingene til og med juli. I denne perioden er det lagt til grunn at i gjennomsnitt 103 100 mottakere per måned vil motta støtte som i gjennomsnitt tilsvarer 33 000 kroner per år. Fra og med august er det lagt til grunn at i gjennomsnitt 84 400 mottakere per måned vil motta støtte som i gjennomsnitt tilsvarer 36 600 kroner per år. Etterutbetalinger etter klager og feilretting forutsettes å utgjøre om lag 25 mill. kroner for hele året.

Stortinget har videre vedtatt ekstra utbetalinger som skal være en hjelp til å dekke høye strømregninger for husstander med lave inntekter. I tillegg til bostøtten for månedene desember 2022 og januar, februar, mars og april 2023 skal det gis 1 500 kroner for første husstandsmedlem, og 150 kroner i tillegg for hvert ekstra medlem i husstanden. Ekstra utbetalingene gjelder i hele landet.

Stortinget har vedtatt å øke dagsatsene for barnetilleggene på arbeidsavklaringspenger (AAP), kvalifiseringsprogrammet (KVP) og dagpenger fra hhv. 27, 27 og 17 kroner til 35 kroner med virkning fra 1. februar 2023. Videre er det vedtatt å øke minste pensjonsnivå, særskilt sats for enslige med 4 000 kroner i året. Stortinget har vedtatt å øke bevilgningen på posten med 40 mill. kroner i 2023 for at disse endringene ikke skal føre til redusert bostøtte. Dette medfører følgende endringer i bostøtteregelverket:

- Ved omregning av inntekt, jf. forskrift om bustøtte § 7 skal det fra og med 1. februar benyttes en vekt på 0,15 for husstandsmedlemmer som er under 18 år.
- grensebeløpene i egenandelsberegningen for enslige med alderspensjon, jf. forskrift om bustøtte § 4 sjette ledd, vil bli endret med virkning fra den måneden NAV utbetaler pensjon i henhold til den nye satsen.

Endringene i minste pensjonsnivå, særskilt sats for enslige, trådte i kraft fra 1. januar. Økningen for de første månedene vil bli etterbetalt. For at ikke dette skal føre til redusert bostøtte, skal Husbanken se bort fra etterbetalt alderspensjon til enslige i den grad det er nødvendig. Departementet vil komme tilbake til Husbanken med nærmere føringer om dette.

Departementet mottok i mai 2022 rapporten fra ekspertgruppen som har gjennomgått bostøtten. Departementet vurderer oppfølgingen og eventuelle varige endringer i ordningen, og vi ber Husbanken om å bidra inn i utviklingsarbeidet også i 2023.

Post 76 Utleieboliger og forsøk med nye boligmodeller, kan overføres

Tilskuddet er avviklet og det er derfor ikke vedtatt noen tilsagnsramme for 2023. Stortinget har vedtatt en bevilgning for 2023 på 87,3 mill. kroner, som skal dekke utbetaling av tilsagn som er gitt tidligere år som antas utbetalt i 2023.

Post 78 Boligtiltak, kan overføres (nytt navn på posten)

Formålet med tilskuddet utvides til å omfatte generelle boligtiltak i distriktskommuner i tillegg til boligsosiale tiltak, herunder tiltak for å bidra til at barnefamilier og lavinntektsgrupper får mulighet til å etablere seg i pressområder. Utbetalingsprofilen er endret fra ett-årig til to-årig.

Stortinget har vedtatt en bevilgning for 2023 på 15,3 mill. kroner, med en tilhørende tilsagnsramme på 21,7 mill. kroner. Tilsagnsfullmakten for 2023 er 15,2 mill. kroner. Minst 6 mill. kroner av tilsagnsrammen skal prioriteres til pilotering av tiltak i distriktskommuner (sentralitetsklasse 5 og 6 i SSBs sentralitetsindeks). Husbanken skal samarbeide med Distriktssenteret om tildeling av de distriktsrettede midlene. Husbanken skal også samarbeide med Distriktssenteret om å dokumentere læringsverdien av prosjektene.

Departementet vil fastsatte de nye vilkårene for tilskuddet i forskrift.

Post 79 Heis og tilstandsvurdering, kan overføres

Tilskuddet er avviklet og det er derfor ikke vedtatt tilsagnsramme for 2023. Stortinget har vedtatt en bevilgning for 2023 på 32,4 mill. kroner. Bevilgningen skal dekke tilsagn gitt tidligere år som antas utbetalt i 2023.

Kap. 590 Planlegging og byutvikling

Post 72 Bolig og områdeutvikling i byer, kan overføres

Stortinget har vedtatt en bevilgning for 2023 på 20,9 mill. kroner, med en tilhørende tilsagnsramme på 20,6 mill. kroner. Tilsagnsfullmakten for 2023 er 22,8 mill. kroner. Av samlet tilsagnsramme skal 9,8 mill. kroner gå til områdesatsingen i Oslo, 7,7 mill. kroner til Bergen og 3,1 mill. kroner til Trondheim. Av den samlede bevilgningen er 4,1 mill. kroner knyttet til tilsagn som skal gis i 2023, mens 16,8 mill. kroner er knyttet til tilsagn som er gitt tidligere år.

Kap. 2412 Husbanken

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen for 2023 er 360,7 mill. kroner. Posten dekker lønn, husleie og andre faste driftsutgifter for Husbanken.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Stortinget har vedtatt en bevilgning for 2023 på 11,8 mill. kroner. Midlene på posten skal benyttes til forskning, utvikling og kunnskapsformidling innenfor boligsosiale temaer og andre spørsmål om boligpolitikk.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Bevilgningen for 2023 er på 63,5 mill. kroner. Midlene på posten skal benyttes til større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, blant annet på IKT-utstyr.

Husbanken skal ha en systematisk oppfølging og oversikt over egne prosjekter, med tilhørende framdrift og leveranser. Husbanken skal i 2023 prioritere ressurser til innføringen av nytt forvaltningssystem for lån og tilskudd. Husbanken skal holde departementet orientert om framdriften av prosjektet, risiko og ev. avvik.

Husbanken skal tilgjengeliggjøre Kobo i 2023 slik at kommunene kan ta systemet i bruk. Det er et mål at Kobo skal tas i bruk av alle kommuner. Husbanken skal fortsette sitt samarbeid med SSB om å forberede avlevering av data fra KOBO (løsninger for kommunalt disponerte utleieboliger) til SSBs registre, særlig boforholdsregisteret og til KOSTRA skjema 13. Målet er at KOBO på sikt kan erstatte kommunenes rapportering om kommunalt disponerte boliger til KOSTRA.

Husbanken skal sørge for vedlikehold og sikker drift av systemene sine, og fortsette å videreutvikle de digitale tjenestene sine.

Ettersom bevilgningsbehovet varierer mellom årene, skal Husbanken vurdere å bruke fullmaktene til å overføre mellom budsjettårene.

Post 71 Tap på lån

Bevilgningen for 2023 er 27 mill. kroner. Posten omfatter tap på Husbankens utlånsvirksomhet. Husbanken skal redegjøre for både brutto og netto tap for lånevirksomheten i årsrapporten og innspill til budsjettproposisjonene. Anslag på kommunenes tap på startlån skal inngå i omtalen.

Post 72 Rentestøtte

Bevilgningen for 2023 er 0,8 mill. kroner. Posten omfatter rentestøtte som følge av at eldre særvilkårslån har ett prosentpoeng lavere rente enn ordinære lån.

Post 90 Nye lån, overslagsbevilgning

Bevilgningen på post 90 Nye lån er 20 807 mill. kroner i 2023. Bevilgningen dekker utbetaling av nye lån, i tillegg til beregnede, opptjente ikke betalte renter på lånene.

Utlånsvirksomheten i Husbanken

Husbankens låneramme i 2023 er 21 mrd. kroner, jf. romertallsvedtak VII i Innst. 5 S (2022–2023). Husbanklån skal supplere, og ikke konkurrere med det private kredittmarkedet.

Innenfor gjeldende ramme skal Husbanken prioritere etter denne rekkefølge:

- startlån, og innenfor startlån skal barnefamilier og utviklingshemmede prioriteres
- lån til utleieboliger til vanskeligstilte
- lån til boligkvalitet
- lån til studentboliger

I budsjetteringen er det lagt til grunn en fordeling mellom startlån og øvrige lån på henholdsvis 16 mrd. og 5 mrd. kroner. Vi ber Husbanken varsle departementet dersom det ligger an til at kommunene ber om mer startlån enn 16 mrd. kroner i 2023.

Boligtilbudet i mange distriktskommuner er ensidig, og det er mangel på egnede boliger. Fallende boligpriser og store prisforskjeller mellom ny og brukt bolig kan gjøre det vanskelig å få finansiering til boligbygging og kjøp av nye boliger. I tillegg kan distriktskommuner ofte ha dårlig fungerende leiemarkeder. Husbanken kan gjøre unntak fra reglene for belåningsgrad i områder av landet der private kredittinstitusjoner i liten grad finansierer nybygging. Husbanken skal aktivt informere kommuner og utbyggere om muligheten for lån for å få frem boligkvalitet- og utleieboligprosjekter i distriktskommuner. Inntil 1 mrd. kroner av Husbankens låneramme kan prioriteres til lån til utleieboliger og lån til boligkvalitet i distriktskommuner i klasse 5 og 6 i sentralitetsindeksen til Statistisk sentralbyrå.

Husbanken skal henvise kommuner til andre kredittinstitusjoner hvis de søker om lån til omsorgsboliger eller sykehjemsplasser.

Husbanken skal gi avslag på søknader på de ulike lånene når det ikke er midler igjen til formålet. Departementet skal informeres før Husbanken gir avslag på søknader.

Inntekter

Kap. 5312	Husbanken	tall i tusen kr
Post	Betegnelse	Budsjett 2023
01	Gebyrer m.m.	8 000
11	Diverse inntekter	92 700
90	Avdrag	13 893 000
	Sum kap. 5312	13 993 700

Kap. 5615 Husbanken		tall i tusen kr
Post	Betegnelse	Budsjett 2023
80	Renter	5 244 000
	Sum kap. 5615	5 244 000

Kap. 5312 Husbanken

Post 01 Gebyrer m.m.

Bevilgningen for 2023 er 8 mill. kroner. På posten føres inntekter fra etableringsgebyr, termingebyr, varslingsgebyr og tilkjente saksomkostninger i misligholdssaker.

Post 11 Diverse inntekter

Bevilgningen for 2023 er 92,7 mill. kroner. På posten føres diverse inntekter, som blant annet tilbakebetaling av urettmessig utbetalt bostøtte, tilskudd, innbetaling på tapsførte startlån og innbetalinger i særskilt kompliserte tapssaker, såkalte spesialengasjementsaker.

Post 90 Avdrag

Bevilgningen for 2023 er 13 893 mill. kroner. På posten inntektsføres ordinære og ekstraordinære avdrag og andre innbetalinger, tilbakebetaling av opptjente, ikke betalte renter og tap.

Kap. 5615 Husbanken

Post 80 Renter

Bevilgningen for 2023 er 5 244 mill. kroner. På posten føres betalte renter på lån, opptjente ikke betalte renter og rentestøtte.

6.2 Tildelinger fra andre departement

Husbanken forvalter investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykehjem og en kompensasjonsordning for renter og avdrag på vegne av Helse- og omsorgsdepartementet, rentekompensasjon for skoler og svømmeanlegg og tilskudd til studentboliger på vegne av Kunnskapsdepartementet og rentekompensasjon for kirkebygg på vegne av Barne- og familiedepartementet. Husbanken får egne tildelingsbrev fra disse departementene. Husbankens oppgaver for de øvrige departementene er i utgangspunktet avgrenset til forvaltning av de økonomiske ordningene. Disse departementene skal avklare eventuelle oppgaver ut over dette med KDD. Husbanken skal, til ansvarlig fagdepartement, spille inn eventuelle forslag om økte rammer dersom ressursbehovet øker. Eksempler på dette er midler til systemutvikling og tilhørende FVD-kostnader.

7. Fullmakter

Husbanken får delegert de fullmaktene som framgår under for budsjettåret 2023. Husbanken er selv ansvarlig for å sette seg inn i de kravene og hjemlene departementet henviser til.

I tillegg gjelder de administrative fullmaktene Husbanken har fått delegert i hovedinstruks av 31.01.2023.

7.1 Tilsagnsfullmakter

Tabellen under gir en oversikt over tilsagnsramme, bevilgning og tilsagnsfullmakt for de ulike tilskuddsordningene som blir budsjettert på denne måten, jf. romertallsvedtak IX for tilsagnsfullmakter i Innst. 16 S (2022–2023) vedtatt 15.12.2022.

(beløp i millioner kroner)

Kap.	Post		Tilsagnsramme	Bevilgning	Tilsagnsfullmakt
581	78	Boligtiltak	21,7	15,3	15,2
590	72	Bolig- og områdeutvikling i byer	20,6	20,9	22,8

7.2 Fullmakt til å gi tilsagn om lån

Fullmakt til å gi tilsagn om lån for 21 mrd. kroner, jf. romertallsvedtak VII i Innst. 5 S (2022–2023) vedtatt 21.12.2022.

7.3 Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr

Fullmakten gis for kap. 2412, post 01 på de vilkår som framgår av R-110 pkt. 2.2.

7.4 Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Fullmakten gis på de vilkår som framgår av R-110 pkt. 2.3.

7.5 Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel

Fullmakten gis til å omdisponere midler innenfor kap. 2412 fra post 01 til post 45 på de vilkårene som framgår av R-110, pkt. 2.5.

7.6 Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjettår

Fullmakten gis for overskridelser på kap. 2412, post 01 og post 21 til investeringsformål mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår på de vilkår som framgår av R-110 pkt. 2.6.

7.7 Fullmakt til å godkjenne forsøk som avviker fra kravene i forskrift om lån fra Husbanken

Etter § 1-3 Forsøk i forskrift om lån fra Husbanken kan Husbanken «gjennom forsøk gjøre avvik fra reglene i denne forskriften». Forsøk kan ikke gjelde startlån eller lån til barnehager. Departementet har tidligere gitt føring om at forsøk med økonomiske virkemidler som fraviker bestemmelser i forskriften, skal forhåndsgodkjennes av departementet. Denne føringen ble sist gitt i tildelingsbrev for 2020 (s. 4). I tillegg nr. 5 til tildelingsbrev for 2022 fikk Husbanken fullmakt til å avgjøre søknader etter § 1-3 i forskrift om lån fra Husbanken i 2022.

Bakgrunnen for dette var i utgangspunktet at Husbanken hadde beslutningsmyndighet for søknad om forsøk med nye boligmodeller, og at det var hensiktsmessig at søknader om

både lån og tilskudd ble vurdert på samme måte. Fullmakten gjaldt imidlertid også for søknader der det bare er aktuelt å søke om lån fra Husbanken. KDD viderefører nå fullmakten som en prøveordning i 2023, selv om tilskudd til utleieboliger for forsøk med nye boligmodeller er avviklet fra 2023.

7.8 Fullmakt til postering mot mellomværende med statskassen

Fullmakt gis til at Husbanken kan føre utbetalinger knyttet til utlegg i låne- og tilskuddsforvaltningen samt tilhørende refusjoner mot mellomværendet med statskassen, jf. romertallsvedtak XII i Innst. 16 S (2022–2023) vedtatt 15.12.2022.

8. Rapportering og resultatoppfølging

8.1 Styringsdialog og rapportering gjennom året

Tidspunkter for etatsstyringsmøter, andre faste møter og rapporteringer i 2023 framgår av styringskalenderen i vedlegg 1.

8.2 Årsrapport og årsregnskap

Husbanken skal sende årsrapporten for 2023 til departementet innen 15. mars 2024, med kopi til Riksrevisjonen. Årsrapporten skal tilfredsstillende kravene i hovedinstruks for Husbanken. Rapporten skal inneholde rapportering om overordnede prioriteringer, måloppnåelse, styringsparametere og oppdrag omtalt i dette tildelingsbrevet, jf. pkt. 2 Overordnede utfordringer og prioriteringer, pkt. 3 Mål for 2023, pkt. 4 Andre forutsetninger og krav og pkt. 5 Krav til dokumentasjon og statistikk. For årsrapporten for 2022 gjelder kravene som har blitt stilt for 2022, med mindre noe annet framgår av dette brevet.

Husbanken skal sende en korrekt, dekkende og komplett årsrapport til departementet. Årsrapporten skal ikke endres etter den er sendt til departementet, med mindre det er særskilte forhold som gjør det nødvendig.

9. Budsjettmessige forutsetninger

Husbanken har ansvar for å planlegge virksomheten i 2023 slik at målene kan nås innenfor bevilgningene som stilles til disposisjon i dette brevet, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2.

Husbanken må ta høyde for mindre, uforutsette oppdrag gjennom året. Det kan for eksempel gjelde uttalelser til saker på alminnelig høring, svar på spørsmål fra Stortinget, arbeid med strategier og handlingsplaner, internasjonale rapporteringer, meldinger og proposisjoner til Stortinget, eller det kan gjelde enkeltsaker. Husbanken kan også bli bedt om å utarbeide problemnotater til utredningsarbeid som pågår i departementet. Departementet skal orienteres dersom denne ressursbruken får konsekvenser for andre oppdrag.

Husbanken kan ikke overskride utgiftsbevilgningene eller bruke dem til andre formål enn forutsatt av Stortinget, jf. bevilgningsreglementets § 5. Unntaket er hvis det er gitt en slik fullmakt i pkt. 7 i dette brevet.

Husbanken har ansvaret for å iverksette tiltak slik at det ikke oppstår behov for å øke bevilgningene. Departementet forutsetter at Husbanken rapporterer umiddelbart om vesentlige endringer i budsjettforutsetningene.

Med hilsen

Benedikte Endresen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Alexander Wiken Lange
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

2 vedlegg:

- Styringskalender for Husbanken 2023
- Samlet oversikt over oppdrag i tildelingsbrevet for 2023

Kopi: Riksrevisjonen

Vedlegg 1

Styringskalender for Husbanken 2023

Måned	Rapportering/møte	Tidspunkt
Januar	Rapportering til statsregnskapet for 2022*	Jan/feb 2023
Februar	Innspill til RNB 2023	15.02.2023
Mars	Årsrapport for 2022 og revidert risikovurdering for 2023	15.03.2023
	Oversikt over planlagte og igangsatte FoU-opdrag	15.03.2023
April	Styringsmøte	14.04.2023
	Kontaktmøte Husbanken, HOD og KDD	21.04.2023
Mai	Innspill til rammefordeling 2024	03.05.2023
	KDD sender førsteutkast til Prop. 1 S (2023–2024)	19.05.2023
	Budsjett- og regnskapsstatus per 30.04. med prognose ut året	19.05.2023
	Innspill til førsteutkast til Prop. 1 S (2023–2024)	26.05.2023
	Strategimøte	31.05.2023
Juni	Varsel om behov for større endringer i 2. halvår 2023	23.06.2023
August	Innspill til andreutkast til Prop. 1 S (2023–2024)	Primo august
September	Analyse av tallene i KOSTRA-skjema 13 om kommunale boliger for 2022 basert på endelige tall per juni 2023	01.09.2023
	Budsjett- og regnskapsstatus per 31.08. med prognose ut året	20.09.2023
	Status for FoU-prosjektene 2023	20.09.2023
	Innspill til nysalderingen 2023	20.09.2023
	Avviksrapportering for 2023	20.09.2023
	Kort styringsmøte (avvik)	27.09.2023
Oktober	Strategimøte	11.10.2023
	KDD sender utkast til tildelingsbrev for 2024	20.10.2023
	Innspill til nye satsinger og innsparingstiltak (2025-budsjettet)	27.10.2023
November	Merknader til utkast til tildelingsbrev for 2024 og overordnet risikovurdering for 2024	03.11.2023
	Styringsmøte	22.11.2023
	Kontaktmøte Husbanken, HOD og KDD	24.11.2023
	Innspill til konsekvensjustering (2025-budsjettet)	01.12.2023

* frister i arbeidet med statsregnskapet fastsettes i egen bestilling fra KDD

Vedlegg 2

Samlet oversikt over oppdrag i tildelingsbrevet for 2023

Oppdrag	
Nr. 1/2023	Husbanken bes vurdere sine økonomiske virkemidler i lys av endringer i eksterne forhold som bl.a. rentøkninger, kostnadsvekst og grønn omstilling. Frist: 01.09.2023.
Nr. 2/2023	Husbanken skal gi status for måloppnåelse og prioriteringer i strategien Alle trenger et trygt hjem (2021–2024). Vi ber også om Husbankens faglige vurdering av mulige veivalg og forslag til tiltak når strategiperioden er over i 2024. Frist: 01.05.2023.
Nr. 3/2023	Husbanken skal gi en oppdatert oversikt over utviklingshemmedes bosituasjon. Frist: Årsrapporten for 2023.